

SOCIOLOGY

PAPER-III
SEPT-16/09

OMR Answer Sheet No. :

--	--	--	--	--

Roll No. :

--	--	--	--	--

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words :

Name & Signature of the Invigilator

.....

.....

Time : 2.30 Hours]

No. of Printed Pages : 40

[Maximum Marks : 150

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of Seventy Fifty (75) multiple choice type of questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
 - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
 - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
 - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example : (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper - III only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table etc., is prohibited.
12. There shall be no negative marking.
13. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીની માટે સુચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પંચોતેર (૭૫) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમ્યાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
 - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
 - (ii) કવરપૃષ્ઠ પર છાપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો ઓછા હોય, બે વાર છાપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજા સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછી થી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
 - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.

ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો ના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-III લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. અંદર આપેલ સુચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. કાંચું કામ (Rough Work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
8. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિન્હકે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અલગ વ્યક્તિઓ પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમ કે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અધોધ્ય જાહેર થઈ શકો છો.
9. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષાપંક્તી બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
10. માત્ર કાળી/ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
11. કેલ્ક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક ધંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
12. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
13. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/ખતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

SOCIOLOGY
PAPER - III

સમાજશાસ્ત્ર
પેપર-III

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple-choice/Assertion and Reasoning/matching questions/carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પંચોતેર (૭૫) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

-
1. According to Garfinkel, documentary method refers : (A) Treating an actual appearance as pointing out to a supposed underlying pattern (B) Written documents (C) Using documents to do content analysis (D) The written accounts of a survey	1. ગારફિન્કલના મત મુજબ, ડોક્યુમેન્ટરી પદ્ધતિ દર્શાવે છે : (A) ખરા દેખાવને કલ્પિત ગર્ભિત પ્રરૂપ તરીકે સ્વીકારવું (B) લેખિત દસ્તાવેજો (C) કન્ટેન્ટ એનાલીસીસ કરવા દસ્તાવેજોનો ઉપયોગ કરવો (D) એક સર્વેક્ષણનું લેખિત વિવરણ
2. Which of the following is written by Berger and Luckmann ? (A) The presentation of self in everyday life (B) The social construction of reality (C) Studies in Ethnomethodology (D) The phenomenology of the social world	<p>2. બર્ગર અને લુકમેન દ્વારા નીચેમાંથી કયું લખાયું?</p> <p>(A) રોજિંદા જીવનમાં 'સ્વ' ની રજૂઆત</p> <p>(B) હકિકતોનું સામાજિક ઘડતર</p> <p>(C) એથનોમેથડોલોજીમાં અભ્યાસો</p> <p>(D) સામાજિક વિશ્વનું પ્રઘટનાશાસ્ત્ર
(ફિનોમોનોલોજી)</p>

3. Habermas talks of three spheres of 'Life World' which of the following he is referring to ?
- (A) Culture, society and economy
 (B) Society, economy and culture
 (C) Polity, personality and society
 (D) Culture, society and personality
4. According to whom, neo-functionalism devotes roughly equal attention to action and order ?
- (A) Radcliffe-Brown
 (B) Talcott Parsons
 (C) Jeffrey Alexander
 (D) Robert K. Merton
5. Who put forward the concept 'decentring' ?
- (A) Foucault
 (B) Derrida
 (C) Giddens
 (D) Marx
3. હેબરમાસ જીવનવિશ્વના ત્રણ તબક્કાની ચર્ચા કરે છે, તે નીચેનામાંથી કયા છે?
- (A) સંસ્કૃતિ, સમાજ અને અર્થવ્યવસ્થા
 (B) સમાજ, અર્થવ્યવસ્થા અને સંસ્કૃતિ
 (C) રાજ્યવ્યવસ્થા, વ્યક્તિત્વ અને સમાજ
 (D) સંસ્કૃતિ, સમાજ અને વ્યક્તિત્વ
4. કોના મત મુજબ, નવપ્રકાર્યવાદ ક્રિયા અને ક્રમને લગભગ સમાન રીતે ધ્યાન આપે છે :
- (A) રેડકલિફ-બ્રાઉન
 (B) ટાલકોટ પાર્સન્સ
 (C) જેફરી એલેક્ઝેન્ડર
 (D) રોબર્ટ મર્ટન
5. 'ડિસેન્ટ્રીંગ' નો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
- (A) ફૂકો
 (B) દરિદા
 (C) ગિડન્સ
 (D) માર્ક્સ

6. Match Column I with Column II :

Column I	Column II
(a) Jacque Derrida	(i) The birth of clinic
(b) Michel Foucault	(ii) of Grummatology
(c) Anthony Giddens	(iii) The theory of communication
(d) Habbermas	(iv) The constitution of society-outline of theory of structuration

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
(A) (ii) (i) (iv) (iii)
(B) (i) (iii) (ii) (iv)
(C) (iii) (iv) (i) (ii)
(D) (iv) (ii) (iii) (i)

6. કોલમ-૧ ને કોલમ-૨ સાથે જોડો :

કોલમ-૧	કોલમ-૨
(a) જેક દરિદા	(i) ધ બર્થ ઓફ ક્લિનીક
(b) માઈકલ ફૂકો	(ii) ઓફ ગ્રામેટોલોજી
(c) એન્થની ગિડન્સ	(iii) ધ થિયરી ઓફ કોમ્યુનિકેશન
(d) હેબરમાસ	(iv) ધી કોન્સ્ટીટ્યુશન ઓફ સોસાયટી-આઉટલાઈન ઓફ થિયરી ઓફ સ્ટ્રક્ચ્યુરેશન

કોડ :

- (a) (b) (c) (d)
(A) (ii) (i) (iv) (iii)
(B) (i) (iii) (ii) (iv)
(C) (iii) (iv) (i) (ii)
(D) (iv) (ii) (iii) (i)

7. According to Giddens structure is :

- (A) Constraining
- (B) Restraining
- (C) Both constraining and Enabling
- (D) None of the above

8. Which of the following are the works of Foucault ?

- (i) The history of sexuality
- (ii) Writting and dissence
- (iii) The class structure of advanced societies
- (iv) The order of things : An Archaeology of Human Sciences

Codes :

- (A) (i) and (ii)
- (B) (ii) and (iv)
- (C) (iii) and (iv)
- (D) (i) and (iv)

7. ગિડન્સના મતે, માળખું છે :

- (A) દબાણકારી
- (B) નિયંત્રણકારી
- (C) દબાણકારી અને મદદરૂપ થાય એવું બંને
- (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહીં

8. નીચેમાંથી ફૂકોનું કાર્ય કયું છે?

- (i) ધ હિસ્ટ્રી ઓફ સેક્સ્યુઆલીટી
- (ii) રાઈટીંગ એન્ડ ડિસેન્સ
- (iii) ધી ક્લાસ સ્ટ્રક્ચર ઓફ એડવાન્સડ સોસાયટીઝ
- (iv) ધી ઓર્ડર ઓફ થીંગ્સ : એન આર્કયોલોજી ઓફ હ્યુમન સાયન્સ

કોડ :

- (A) (i) અને (ii)
- (B) (ii) અને (iv)
- (C) (iii) અને (iv)
- (D) (i) અને (iv)

9. Match Column I with Column II :

9. જોડકા જોડો :

Column I (Authors)	Column II (Works)
(a) M.N. Srinivas	(i) Indian Village
(b) S.C. Dube	(ii) India's Villages
(c) David G. Mandelbaum	(iii) Society in India
(d) McKim Marriot	(iv) Village India

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
(A) (i) (ii) (iii) (iv)
(B) (ii) (i) (iii) (iv)
(C) (i) (ii) (iv) (iii)
(D) (ii) (i) (iii) (iv)

કોલમ-૧ (Authors)	કોલમ-૨ (Works)
---------------------	-------------------

- (a) એમ.એન. શ્રીનિવાસ (i) ઈન્ડિયન વિલેજ
(b) એસ.સી. દુબે (ii) ઈન્ડિયાઝ વિલેજે
(c) ડેવિડ જી. મેન્ડલબોમ (iii) સોસાયટી ઈન ઈન્ડિયા
(d) મેકિમ મેરિયટ (iv) વિલેજ ઈન્ડિયા

કોડ :

- (a) (b) (c) (d)
(A) (i) (ii) (iii) (iv)
(B) (ii) (i) (iii) (iv)
(C) (i) (ii) (iv) (iii)
(D) (ii) (i) (iii) (iv)

10. The concept of 'dominant caste' was put forward by :

- (A) Andre Beteille
- (B) I.P. Desai
- (C) A.M. Shah
- (D) M.N. Srinivas

11. Which of the following statements about tribals of Gujarat are correct ?

- (i) They are about twice the proportion of scheduled castes in Gujarat
- (ii) They are found in all districts of the state
- (iii) Much of the languages of the tribes of the state are classified as "Bhil"
- (iv) Even today tribal areas are characterised by seasonal migration in search of employment

Codes :

- (A) All are correct
- (B) (i), (ii) and (iv)
- (C) (i), (iii) and (iv)
- (D) (ii), (iii) and (iv)

10. 'પ્રભાવી જાતિ' નો ખ્યાલ જેણે આપ્યો તે :

- (A) આન્દ્રે બેતર્ઈ
- (B) આઈ.પી. ડેસાઈ
- (C) એ.એમ. શાહ
- (D) એમ.એન. શ્રીનિવાસ

11. નીચેનામાંથી કયું વાક્ય ગુજરાતના આદિવાસીઓ માટે સાચું છે?

- (i) ગુજરાતની અનુસૂચિત જાતિની વસતિ કરતાં તેઓ બમણા છે
- (ii) તેઓ રાજ્યના બધા જિલ્લાઓમાં વસે છે
- (iii) રાજ્યના આદિવાસીઓની મોટાભાગની બોલી (ભાષા) ભીલી તરીકે વર્ગીકૃત થયેલ છે
- (iv) આજે પણ આદિવાસી વિસ્તારો મોસમી સ્થળાંતરના લક્ષણો ધરાવે છે

કોડ :

- (A) બધા સાચા છે
- (B) (i), (ii) અને (iv)
- (C) (i), (iii) અને (iv)
- (D) (ii), (iii) અને (iv)

12. Which of the following religious community was declared as a 'Minority' in 2014 ?

- (A) Jains
(B) Parsis
(C) Sikhs
(D) Buddhists

13. Match the Column I with Column II :

Column I

Column II

(a) G.S. Ghurye	(i) Social background of Indian Nationalism
(b) B.R. Ambedkar	(ii) The Coming of Devi
(c) David Herdiman	(iii) Who were the Shudras ?
(d) A.R. Desai	(iv) Caste and Race in India

Codes :

- (a) (b) (c) (d)
(A) (ii) (iii) (iv) (i)
(B) (iii) (iv) (i) (ii)
(C) (iv) (ii) (i) (iii)
(D) (iv) (iii) (ii) (i)

12. નીચેનામાંથી કયા ધાર્મિક સમૂહને ૨૦૧૪ માં 'લઘુમતિ' તરીકે જાહેર કર્યો ?

- (A) જૈન
(B) પારસી
(C) શીખ
(D) બૌદ્ધ

13. કોલમ-૧ ને કોલમ-૨ સાથે જોડો :

કોલમ-૧

કોલમ-૨

(a) જી.એસ. ઘૂર્યે	(i) સોસીયલ બેકગ્રાઉન્ડ ઓફ ઈન્ડીયન નેશનાલિઝમ
(b) બી.આર. આંબેડકર	(ii) ધી કમિંગ ઓફ દેવી
(c) ડેવિડ હાર્ડિમેન	(iii) હૂ વેર ધી શુદ્રા ?
(d) એ.આર. દેસાઈ	(iv) કાસ્ટ એન્ડ રેસ ઈન ઈન્ડીયા

કોડ :

- (a) (b) (c) (d)
(A) (ii) (iii) (iv) (i)
(B) (iii) (iv) (i) (ii)
(C) (iv) (ii) (i) (iii)
(D) (iv) (iii) (ii) (i)

14. Assertion (A) : According to Dumont, Social inequality is the basis of caste system.

Reason (R) : The principle of pure-impure is the basis of hierarchy.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are correct and (R) is the correct explains of (A)
- (B) Both (A) and (R) are correct but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is correct but (R) is not correct
- (D) (A) is incorrect and (R) is correct

14. ધારણા (A) : ડુમોના મતે, જ્ઞાતિપ્રથાનો પાયો સામાજિક અસમાનતા છે.

તર્ક (R) : શ્રેણીબદ્ધ સોપાન માટેનાં આધાર પવિત્રતા અને અપવિત્રતાનો નિયમ છે.

કોડ :

- (A) (A) અને (R) બંને સાચા છે અને (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો છે
- (B) (A) અને (R) બંને સાચા છે પરંતુ (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો નથી
- (C) (A) સાચું છે પરંતુ (R) સાચું નથી
- (D) (A) ખોટું છે અને (R) સાચું છે

15. Which of the following is not written by Dr. B.R. Ambedkar ?

- (A) The Annihilation of Caste
- (B) The Untouchables
- (C) The Philosophy of Hinduism
- (D) Caste and Race in India

16. In which year did the Honorable Supreme Court of India recognise the third gender, ensuring reservation for education and jobs ?

- (A) 2005
- (B) 2010
- (C) 2014
- (D) 2016

17. What is the proportion of urban population of India as per census 2011 ?

- (A) About one-fifth (20%)
- (B) About one-fourth (25%)
- (C) About one-third (31%)
- (D) About two-fifth (40%)

15. નીચેનામાંથી કયું લખાણ ડો. બી.આર. આંબેડકરનું નથી?

- (A) ધી એનહિલેશન ઓફ કાસ્ટ
- (B) ધી અનટચેબલ્સ
- (C) ધી ફિલોસોફી ઓફ હિન્દુઈઝમ
- (D) કાસ્ટ એન્ડ રેસ ઈન ઈન્ડીયા

16. ભારતની નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કયા વર્ષમાં નાન્યતર જાતિ (થર્ડ જેન્ડર) માટે શિક્ષણ અને નોકરીઓમાં અનામતનો સ્વીકાર કરાયો?

- (A) 2005
- (B) 2010
- (C) 2014
- (D) 2016

17. વસતિગણતરીના 2011 ના અહેવાલ મુજબ ભારતમાં શહેરી વસતિનું પ્રમાણ શું છે?

- (A) લગભગ પાંચમાં ભાગનું (20%)
- (B) લગભગ ચોથા ભાગનું (25%)
- (C) લગભગ ત્રીજા ભાગનું (31%)
- (D) લગભગ બે પંચમાંઉસ (40%)

18. What is the proportion of urban population of Gujarat as per census 2011 ?

- (A) About one-fifth
- (B) About one-fourth
- (C) About one-third
- (D) About two-fifth

19. In which year was the prevention of Domestic Violence Act passed ?

- (A) 1988
- (B) 2001
- (C) 2005
- (D) 2006

20. Ethnicity refers to :

- (A) Achieved socio-cultural attributes
- (B) Inherited socio-cultural attributes
- (C) Inherited political position but achieved economic attributes
- (D) Achieved political position but inherited economic attributes

18. વસતિ ગણતરીના 2011 ના અહેવાલ મુજબ ગુજરાતની શહેરી વસ્તીનું પ્રમાણ શું છે?

- (A) લગભગ પાંચમા ભાગનું
- (B) લગભગ ચોથા ભાગનું
- (C) લગભગ ત્રીજા ભાગનું
- (D) લગભગ બે પંચમાંઉસ

19. ઘરેલું હિંસાનો કાયદો કયા વર્ષમાં પસાર કરાયો?

- (A) 1988
- (B) 2001
- (C) 2005
- (D) 2006

20. વંશીયતા શું દર્શાવે છે ?

- (A) પ્રાપ્ત સામાજિક – સાંસ્કૃતિક લક્ષણો
- (B) આનુવંશીક સામાજિક – સાંસ્કૃતિક લક્ષણો
- (C) આનુવંશીક રાજકીય દરજ્જો પરંતુ પ્રાપ્ત આર્થિક લક્ષણો
- (D) પ્રાપ્ત રાજકીય દરજ્જો પરંતુ આનુવંશીક આર્થિક લક્ષણો

21. Which one is not an indicator of Human Development Index ?

- (A) Life expectancy
- (B) Level of education
- (C) Per capita income
- (D) Crime rate

22. The theory of population change from a phase of high birth rate-high death rate to low birth rate-low death rate owing to development is known as :

- (A) Wealth flow theory
- (B) Malthusian theory
- (C) Demographic transition theory
- (D) Social capillary theory

21. નીચેનામાંથી શું માનવ વિકાસ ઈન્ડેક્સ દર્શાવતું નથી?

- (A) સરેરાશ આયુષ્ય
- (B) શિક્ષણનું સ્તર
- (C) માથાદીઠ આવક
- (D) ગુન્હાખોરીનો દર.

22. વિકાસના ફળસ્વરૂપે ઊંચા જન્મદર - ઊંચા મૃત્યુદરના સ્તરેથી નીચા જન્મદર - નીચા મૃત્યુદર : વસતિ વિષયક ફેરફારના સિદ્ધાંત તરીકે ઓળખાય છે તે છે :

- (A) “વેલ્થ ફ્લોનો” સિદ્ધાંત
- (B) માલ્થુસિયન સિદ્ધાંત
- (C) ડેમોગ્રાફિક ટ્રાંઝિશન સિદ્ધાંત
- (D) સોશ્યલ કેપિલરી સિદ્ધાંત

23. The concept of BIMARU states which have poor economic growth rates and high fertility, was coined by :
- (A) Ashish Bose
(B) Roy Burman
(C) P.C. Mahalanobis
(D) Amartya Sen
24. In Max Weber's formulation, an ideal type refers to :
- (A) A virtue
(B) A model
(C) An abstraction from reality
(D) An idea
25. According to Karl Marx, social classes are formed on the basis of :
- (A) Accumulated wealth
(B) Money income
(C) Ownership of material resources
(D) Control over state power
23. એ રાજ્યો કે જે નિમ્ન આર્થિક વૃદ્ધિ દર અને ઊંચો જન્મ દર ધરાવે છે તેવા રાજ્યો માટે 'બીમારુ રાજ્ય' નો ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?
- (A) આશિષ બોઝ
(B) રોય બર્મન
(C) પી.સી. મહાલાનોબીસ
(D) અમૃત્ય સેન
24. મેક્સ વેબરના મત મુજબ એક આદર્શ પ્રરૂપ એટલે એક :
- (A) લાક્ષણિકતા
(B) મોડલ
(C) વાસ્તવિકતા આધારિત તારણ
(D) વિચાર
25. કાર્લમાર્ક્સના મતાનુસાર સામાજિક વર્ગનાં જે આધાર હોય છે તે છે :
- (A) સંગ્રહીત મૂડી
(B) નાણાકીય આવક
(C) ભૌતિક સાધનોની માલિકી
(D) રાજ્યની સત્તા પર નિયંત્રણ

26. Which one of the following books was used by Robert Merton while formulating theory of reference group behaviour ?

- (A) The American Soldier
- (B) The Principles of Population
- (C) The Americans
- (D) The Experimental Analysis of Role Behaviour

27. 'The Remembered Village' authored by M.N. Srinivas is based on the study of :

- (A) Kishangadhi
- (B) Shamirpet
- (C) Rampura
- (D) Bisipara

26. 'સંદર્ભ સમૂહ વ્યવહાર' ના સિદ્ધાંતના નિર્માણ વખતે રોબર્ટ મર્ટને નિમ્ન પૈકી કયા ગ્રંથના ઉપયોગ કર્યો?

- (A) દ અમેરિકન સોલ્ડર
- (B) દ પ્રિન્સીપલ્સ ઓફ પોપ્યુલેશન
- (C) દ અમેરિકન્સ
- (D) દ એક્સપેરિમેન્ટલ એનાલિસીસ ઓફ રોલ

બિહેવિયર

27. એમ.એન. શ્રીનિવાસ એ લખેલા પુસ્તક 'દ રિમેમ્બર્ડ વિલેજ' જે ગામના અધ્યયન ઉપર આધારિત છે તે :

- (A) કિશનગઢી
- (B) શમીરપેટ
- (C) રામપુરા
- (D) બિસીપારા

28. The idea of sustainable development envisages the :

- (A) Rights of coming generations on the natural resources
- (B) Increase in the rate of industrial growth
- (C) Economic freedom of the developing societies
- (D) Greater investment in agriculture and allied activities

29. Who is the author of 'The Harijan Elite' ?

- (A) S.C. Dube
- (B) L.P. Vidyarthi
- (C) Y. Singh
- (D) Sachidanand

28. 'ટકાઉ વિકાસ' નો વિચાર સ્વીકારે છે કે :

- (A) કુદરતી સંસાધનો ઉપર આવનાર પેઢીઓનો હકક હોય છે
- (B) ઔદ્યોગિક વિકાસની દરમાં વૃદ્ધિ
- (C) વિકાસશીલ સમાજોની આર્થિક સ્વતંત્રતા
- (D) ખેતીવાડી અને સંલગ્ન પ્રવર્તીઓમાં વધારે રોકાણ

29. "ધી હરિજન એલિટ" ના લેખક કોણ છે ?

- (A) એસ.સી. દૂબે
- (B) એલ.પી. વિદ્યાર્થી
- (C) વાય. સીંગ
- (D) સચ્ચિદાનંદ

30. A collective action without an ideological base eventually becomes a :

- (A) Social movement
- (B) Crowd
- (C) Rebellion
- (D) Pressure group

31. Analysis of Arunta primitive people, led to the understanding of :

- (A) Evolutionary stages of economy
- (B) Forms of social solidarity
- (C) Elementary forms of religion
- (D) Political system among the primitive people

30. વૈચારિક આધાર વગરની એક સામૂહિક ક્રિયા છેવટે જે થઈ રહે છે તે :

- (A) સામાજિક આંદોલન
- (B) ટોળું
- (C) વિદ્રોહ
- (D) દબાણ જૂથ

31. અરૂન્ટા આદિમ લોકોના વિશ્લેષણને લીધે જાણવા મળ્યું કે :

- (A) અર્થવ્યવસ્થાના ઉત્ક્રાંતિવાદી તબક્કા
- (B) સામાજિક એકતાના સ્વરૂપ
- (C) ધર્મના પ્રારંભિક સ્વરૂપો
- (D) આદિમ લોકોમાં રાજકિય વ્યવસ્થા

32. Which of the following is the term that ethnomethodologists use to describe the ways in which social actors explain specific situations ?

- (A) Accounts
- (B) Hermeneutics
- (C) Emotions
- (D) Rituals

33. Which of the following thinkers contributed to dramaturgical analysis ?

- (A) C.P. Gilman
- (B) Robert Park
- (C) Karl Mannheim
- (D) Erving Goffman

32. નિમ્ન પૈકીના કયા શબ્દનો ઉપયોગ કરી એઈનોમેથોડોલોજિસ્ટ સામાજિક કર્તાઓ દ્વારા ચોક્કસ પરિસ્થિતિનું વિશ્લેષણ કરવા માટેના માર્ગો વર્ણવે છે?

- (A) વિવરણ
- (B) મીમાંસા (Hermeneutics)
- (C) લાગણીઓ
- (D) કર્મકાંડ

33. નિમ્ન પૈકીના કયા વિચારકે 'ડ્રામાટયુર્જિકલ' (dramaturgical) વિશ્લેષણનું યોગદાન કર્યું?

- (A) સી.પી. ગીલમેન
- (B) રોબર્ટ પાર્ક
- (C) કાર્લ મેન્હાઈમ
- (D) ઈરવિંગ ગોફમેન

34. A clerk tries to appear busier than he or she actually is when a supervisor happens to be watching. Goffman would analyse this using which approach ?

- (A) Functionalist approach
- (B) Conflict
- (C) Social-psychology
- (D) Interactionist

35. Which of the following phrases best describes "ethnocentrism" ?

- (A) Terms used by people in a group
- (B) An external view of reality
- (C) The study of cultural past of a group
- (D) Judging people of a different culture according to standards of own culture

34. જ્યારે એક સુપરવાઈઝર જોતો હોય છે ત્યારે એક ક્લાર્ક કામમાં ખૂબ વ્યસ્ત હોય એવું ખોટો દેખાવો કરે છે. આ ઘટનાની છણાવટ માટે ગોફમેન કયો અભિગમ વાપરશે?

- (A) પ્રકાર્યાત્મક
- (B) સંઘર્ષ
- (C) સામાજિક મનોવૈજ્ઞાનિક
- (D) આંતરક્રિયાત્મક

35. નિમ્ન પૈકીનો કયો વિધાન "એથ્નોસેન્ટ્રીસીઝમ" ને સારી રીતે વર્ણવે છે?

- (A) એક જુથમાં લોકો દ્વારા વપરાતા શબ્દો
- (B) વાસ્તવિકતાને લગતા અન્યોના વિચારો
- (C) એક જુથના સાંસ્કૃતિક વારસાનું અધ્યયન
- (D) પોતાની સાંસ્કૃતિના માપદંડોથી ભિન્ન સાંસ્કૃતિના લોકોનું મુલ્યાંકન

36. Which of the following features do functionalism and neo-functionalism share ?

- (A) European integration is the only way to secure world peace
- (B) Economic forces drive the integration process
- (C) Integration processes have their own self-sustaining dynamic
- (D) Functional needs are an important driver of cooperation between nation states

37. Foucault considered 'gaze' as :

- (A) Language without words
- (B) Precursor to punishment
- (C) The genealogy of vision
- (D) The birth of clinic

36. નિમ્ન પૈકીનો કયો લક્ષણ “પ્રકાર્યાત્મકવાદ” અને ‘નવપ્રકાર્યાત્મકવાદ’ વચ્ચે સહિયારો હોય છે?

- (A) વિશ્વ શાંતિ હાંસલ કરવા માટે યુરોપિયન સુગ્રથન એક માત્ર માર્ગ છે
- (B) આર્થિક પરિબળો સુગ્રથનની પ્રક્રિયાને વેગ આપે છે
- (C) સુગ્રથનની પ્રક્રિયાઓ પોતાની સ્વ-સંચાલિત ગતિશીલતા ધરાવે છે
- (D) પ્રકાર્યાત્મક જરૂરિયાતો રાષ્ટ્રો વચ્ચે સહકાર અંગે એક મહત્વના પરિબળો હોય છે

37. ફૂકોએ ‘ગેઝ’ નો અર્થ કયો તે છે :

- (A) શબ્દો વગરની ભાષા
- (B) દંડની પૂર્વ અવસ્થા
- (C) દિર્ઘદૃષ્ટિની વંશાવલી
- (D) દ બર્થ ઓફ ક્લિનિક

38. A tribal chief enjoys :

- (A) rational legal authority
- (B) Charismatic authority
- (C) Traditional authority
- (D) Magical authority

39. Which of the following statements is *not* true ?

- (A) There can be many associations within same community
- (B) An individual may belong to many associations
- (C) Communities may become a associations
- (D) An association may become a community

38. એક આદિવાસી મુખી :

- (A) તાર્કિક-કાયદાકિય સત્તા ધરાવે છે
- (B) ચમત્કારિક સત્તા ધરાવે છે
- (C) પરંપરાગત સત્તા ધરાવે છે
- (D) જાદુઈ સત્તા ધરાવે છે

39. નિમ્ન પૈકીનો કયો વિધાન સાચુ નથી?

- (A) એક સમુદાયમાં અનેક મંડળો હોઈ શકે છે
- (B) એક વ્યક્તિ અનેક મંડળોનો સભ્ય હોઈ શકે છે
- (C) સમુદાય એક મંડળ થઈ શકે છે
- (D) એક મંડળ એક સમુદાય થઈ શકે છે

40. Who amongst the following has differentiated between "Book view" and "Field view" ?
- (A) A.R. Desai
(B) G.S. Ghurye
(C) I.P. Desai
(D) M.N. Srinivas
41. poverty is a standard of deprivation by which people at the bottom of a society are judged to be disadvantaged in comparison with other groups in the nation ?
- (A) Relative
(B) Absolute
(C) Structural
(D) Direct
42. Which of the following factors is not a hindrance to national integration ?
- (A) Casteism
(B) Communalism
(C) Regionalism
(D) Urbanism
40. નિમ્ન પૈકીનામાંથી કોણે "બુક વ્યૂ" અને "ફિલ્ડ વ્યૂ" વચ્ચેનો ભેદ કર્યો?
- (A) એ.આર. દેસાઈ
(B) જી.એસ. ઘુર્યે
(C) આઈ.પી. દેસાઈ
(D) એમ.એન. શ્રીનિવાસ
41. ગરીબી એ વંચિતતાનો એક એવો માપદંડ છે જેની વડે એક સમાજના તળિયામાં આવતા લોકોને એક રાષ્ટ્રના બિજા જુથોની તુલનામાં અભાવગ્રસ્ત ગણાય છે?
- (A) સાપેક્ષ
(B) દરિદ્રતા (Absolute Poverty)
(C) માળખાકિય
(D) પ્રત્યક્ષ
42. નિમ્નમાંથી કયો પરિબલ રાષ્ટ્રિય એકતામાં અવરોધ નથી?
- (A) શક્તિવાદ
(B) સાંપ્રદાયિકતા
(C) પ્રદેશવાદ
(D) નગરિયતા

43. Below are two statements, one is labelled Assertion (A) and the other labelled Reason (R). State them and choose the right code :

Assertion (A) : Women often migrate short distances.

Reason (R) : Migration of women is predominantly linked with marriage.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true but (R) is the correct explanation of (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

43. નીચે બે વિધાનો છે, એકને ધારણા (A) અને બીજાને કારણ (R) તરીકે જણાવેલ છે. ખરું વિકલ્પ શોધીને તે દર્શાવો :

ધારણા (A) : મહિલાઓ મોટે ભાગે ટૂંકા અંતરનું સ્થળાંતર કરે છે.

કારણ (R) : મહિલાઓનું સ્થળાંતર મુખ્યત્વે લગ્ન સાથે જોડાયેલું હોય છે.

કોડ :

(A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) નું ખરું સ્પષ્ટીકરણ છે

(B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે પણ (R) એ (A) નું ખરું સ્પષ્ટીકરણ નથી

(C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે

44. The theory of deviance put forward by Robert Merton is known as :
- (A) Labelling theory
(B) Subcultural theory
(C) Control theory
(D) Strain theory
45. Who is the author of 'Caste and Economic Frontier' ?
- (A) Advian Mayer
(B) O. Lyuch
(C) F.G. Bailey
(D) McKim Marriot
46. Which of the following theorists views modernity as an "unfinished project" ?
- (A) J. Habermas
(B) J. Alexander
(C) J. Coleman
(D) Jean Baudrillard
44. રોબર્ટ મર્ટનના વિચલનના સિદ્ધાંત જે રીતે ઓળખાય છે તે છે :
- (A) લેબલિંગ સિદ્ધાંત
(B) સબકલ્ચરલ સિદ્ધાંત
(C) કન્ટ્રોલ સિદ્ધાંત
(D) સ્ટ્રેઈન સિદ્ધાંત
45. "કાસ્ટ એન્ડ ઈકોનોમિક ફ્રન્ટીયર" ના લેખક કોણ છે?
- (A) એડ્વિયન મેયર
(B) ઓ. લિચ
(C) એફ.જી. બેલે
(D) મેકિમ મેરિયટ
46. નિમ્નમાંનો કયો સિદ્ધાંતવિદ આધુનિકતાને "અપૂર્ણ પ્રકલ્પ" (Unfinished project) તરીકે જુએ છે?
- (A) જે. હેબરમાસ
(B) જે. એલેક્ઝેન્ડર
(C) જે. કોલમેન
(D) જીન-બોરડીયુ

47. According to C.W. Mills sociological perspective stress upon tracing :

- (A) Uniformities and uniqueness
- (B) Differences and uniqueness
- (C) Homogeneity and heterogeneity
- (D) Uniformities and differences

47. સી. ડબલ્યુ. મીલ્સના મતાનુસાર સમાજશાસ્ત્રીય જે જાણવા ઉપર ભાર મૂકે છે?

- (A) સમરૂપતા અને વિશિષ્ટતા
- (B) વૈવિધ્ય અને વિશિષ્ટતા
- (C) એકરૂપતા અને વિવિધતા
- (D) એકરાગિતા અને ભિન્નતા

48. Who gave the centric theory of urban growth ?

- (A) Louis Wirth
- (B) E. Burgess
- (C) Homer Hyot
- (D) Mumford

48. નગર વિકાસની કોન્સેન્ટ્રીક થીયરી કોણે આપી?

- (A) લૂઈ વર્થ
- (B) ઈ. બર્ગેસ
- (C) હોમર હયોટ
- (D) મમફર્ડ

49. Assertion (A) : In village India, factions are hardly based on caste.

Reason (R) : Clash of personal interests is the real cause of factionalism.

Codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

49. ધારણા (A) : ગ્રામીણ ભારતમાં ભાગ્યે જ જ્ઞાતિ આધારિત તડ (factions) હોય છે.

કારણ (R) : વૈયક્તિક હિતોનું ટકરાવ તડ પડવા પાછળનું ખરું કારણ હોય છે.

કોડ :

- (A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (A) પાછળનું ખરું સ્પષ્ટીકરણ (R) છે
- (B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે પણ (R) એ ખરા અર્થમાં (A) નું સ્પષ્ટીકરણ નથી
- (C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે

50. Who has characterised city as large, dense and heterogeneous ?

- (A) Max Weber
- (B) Earnest Burgess
- (C) Louis Wirth
- (D) E. Park

50. નગર એ વિશાળ, ગિચ અને પરચરંગી હોય છે એવું કોણે કહ્યું?

- (A) મેક્સ વેબર
- (B) અરનેસ્ટ બર્ગેસ
- (C) લૂઈ વર્થ
- (D) ઈ. પાર્ક

51. Weber's research on the rise of capitalism identified as the key influence on its development.

- (A) Political reforms
- (B) Religious beliefs
- (C) The development of technologies
- (D) Foreign investment

51. મૂડીવાદના ઉદ્દગમ અંગે મેક્સ વેબરની શોધ ને તેના વિકાસ માટે મૂળ પ્રભાવક તરીકે તારવે છે?

- (A) રાજકિય સુધારણા
- (B) ધાર્મિક વિશ્વાસો
- (C) પ્રાથોગિકતાનો વિકાસ
- (D) પરદેશી મૂડી રોકાણ

52. The difference between the number of people, coming into the area and those going out of the area is called :
- (A) Volume of migration
(B) Natural migration
(C) Net migration
(D) Gross migration
53. The assignment of jobs in industrial society is on the basis of :
- (A) Caste
(B) Family
(C) Racial preferences
(D) Technical skill
54. Which of the following states has the largest rural population ?
- (A) Gujarat
(B) Maharashtra
(C) Kerala
(D) Bihar
52. એક વિસ્તારમાં આવતા લોકો અને ત્યાંથી બહાર જતાં રહેતા લોકોની સંખ્યા વચ્ચેના અંતરને શું કહેવાય?
- (A) સ્થળાંતરનું પ્રમાણ
(B) કુદરતી સ્થળાંતર
(C) ચોખ્ખું (Net) સ્થળાંતર
(D) કુલ (Gross) સ્થળાંતર
53. ઔદ્યોગિક સમાજોમાં કામની ફાળવણી જે આધારે થાય છે તે :
- (A) જાતિ
(B) કુટુંબ
(C) પ્રજાતિય પસંદગી
(D) તકનીકી દક્ષતા
54. નિમ્ન પૈકી કયા રાજ્યમાં સૌથી વધુ ગ્રામીણ વસ્તી છે ?
- (A) ગુજરાત
(B) મહારાષ્ટ્ર
(C) કેરલા
(D) બિહાર

55. In the Tarawad, traditionally the management of land and other property was by :

- (A) Father
- (B) Mother
- (C) Mother's brother
- (D) Eldest lady

56. Which of the following scholars use 'civilizational perspective' in understanding Indian reality ?

- (i) N.K. Bose
- (ii) M.N. Srinivas
- (iii) Bernard Cohn
- (iv) Surajit Sinha

Codes :

- (A) (i) and (ii)
- (B) (i), (ii) and (iii)
- (C) (i), (iii) and (iv)
- (D) All of the above

55. પરંપરાગત "તારવાડ" કુટુંબમાં જમીન અને અન્ય મિલકતનું વહિવટ જે કરતું તે :

- (A) પિતા
- (B) માતા
- (C) મામા
- (D) સૌથી વડીલ મહિલા

56. ભારતીય વાસ્તવિકતાને સમજવા માટે કયા વિદ્વાનોએ સિવિલાઈઝેશનલ પરિપેક્ષનો ઉપયોગ કર્યો?

- (i) એન.કે. બોઝ
- (ii) એમ.એન. શ્રીનિવાસ
- (iii) બર્નાર્ડ કોહેન
- (iv) સુરજીત સિંહા

કોડ :

- (A) (i) અને (ii)
- (B) (i), (ii) અને (iii)
- (C) (i), (iii) અને (iv)
- (D) ઉપરના બધા

57. If both fertility and mortality decline then the proportion of :
- (A) Dependent children will increase
- (B) Active population will increase
- (C) Dependent aged will increase
- (D) Dependent aged will decrease
58. 'Nepotism, favouritism and misuse of power' by using professional skills are examples of :
- (A) Role conflict
- (B) Social inequality
- (C) Corruption
- (D) White collar crime
57. જો પ્રજનન અને મૃત્યુદર બંને ઘટે છે તો :
- (A) આશ્રિત બાળકોની સંખ્યા વધશે
- (B) સક્રીય લોકોની વસ્તી વધશે
- (C) આશ્રિત વૃદ્ધો વધશે
- (D) આશ્રિતતાની વય ઘટશે
58. ખોતાની વ્યવસાયિક આવડતનો ઉપયોગ કરી સગાંવાદ, પક્ષપાત અને સત્તાનો દુરુપયોગ કરવો જેના દાખલા છે તે :
- (A) ભૂમિકા સંઘર્ષ
- (B) સામાજિક વિષમતા
- (C) ભ્રષ્ટાચાર
- (D) શ્વેતપોષ ગુનો

59. Reservation of seats in panchayati raj institutions seeks to ensure :

- (A) Economic welfare of women
- (B) Gender parity in rural society
- (C) Participation of women in public life
- (D) Empowerment of women member

60. The idea of social capital refers to :

- (A) Ethnocentric bonding between communities
- (B) Reciprocity between two of communities for a common good
- (C) Strengthening of social relationships in a group
- (D) Formation of strong ties in a communal group

59. પંચાયતી રાજ સંસ્થાઓમાં બેઠકોનું આરક્ષણ જે સુનિશ્ચિત કરે છે તે છે :

- (A) મહિલાઓનું આર્થિક કલ્યાણ
- (B) ગ્રામીણ સમાજમાં લૈંગિક સમાનતા
- (C) મહિલાઓની જાહેર જીવનમાં ભાગીદારી
- (D) મહિલા સભ્યોનું સશક્તિકરણ

60. સામાજિક મૂડીનો વિચાર દર્શાવે છે કે :

- (A) સમુદાયો વચ્ચે નૃવંશીય ઘનિષ્ટતા
- (B) બે સમુદાયો વચ્ચે એક સહિયારા લક્ષ્યને લઈ પારસ્પરિકતા
- (C) એક જૂથમાં સામાજિક સંબંધોની સુદૃઢતા
- (D) એક સાંપ્રદાયિક જુથમાં મજબૂત સંબંધોનું

નિર્માણ

61. Who said that caste in India shall survive as long as endogamy survives ?

- (A) I.P. Desai
- (B) Louis Dumont
- (C) Y. Singh
- (D) Yogesh Atal

62. According to MGNAREGA of 2005, the minimum number of days of assured wage employment as unskilled labourer to an adult member in a rural household is :

- (A) 50 days
- (B) 75 days
- (C) 100 days
- (D) 125 days

61. કોણે કહ્યું કે જ્યાં સુધી ભારતમાં અર્ન્તલગ્ન પ્રથા રહેશે ત્યાં સુધી જાતિ ટકી રહેશે :

- (A) આઈ.પી. દેસાઈ
- (B) લુઈસ ડ્યુમો
- (C) વાઈ. સિંઘ
- (D) યોગેશ અટલ

62. મનરેગા-૨૦૦૫ મુજબ ગ્રામીણ વિસ્તારમાં એક પુક્તવયના મજૂરને નક્કી કરાયેલા મજૂરીનો દર માટેના જરૂરી દિવસોની સંખ્યા છે?

- (A) 50 દિવસ
- (B) 75 દિવસ
- (C) 100 દિવસ
- (D) 125 દિવસ

63. The theorization that deviance is based upon two criteria :

(a) a person's adherence to cultural goals and

(b) person's belief in how to attain the goals is known as :

(A) Labelling theory

(B) Role strain theory

(C) Conflict theory

(D) Structural-functionalism

64. A person who becomes rich owing to a lottery with commit suicide. This form of suicide is an example of :

(A) Egoistic suicide

(B) Altruistic suicide

(C) Anomic suicide

(D) Fatalistic suicide

63. વિચલન સિદ્ધાંતીકરણ બે માપદંડ ઉપર આધારિત છે :

(a) સાંસ્કૃતિક ધ્યેય પ્રત્યે વ્યક્તિની વફાદારી

(b) ધ્યેય પ્રાપ્ત કેવી રીતે કરવો તે અંગેની વ્યક્તિની માન્યતા જે ઓળખાય છે :

(A) લેબલિંગ સિદ્ધાંત

(B) રોલ સ્ટ્રેઈન સિદ્ધાંત

(C) ધર્ષણનો સિદ્ધાંત

(D) માળખાકીય પ્રકાર્યવાદ

64. લોટરી જીતી ધનવાન થયેલ વ્યક્તિ આત્મહત્યા કરે છે. આ આત્મહત્યા કયા પ્રકાર તરીકે ઓળખાય :

(A) અહંમવાદી આત્મહત્યા

(B) પરમાર્થી આત્મહત્યા

(C) ધોરણવિહીનલક્ષી આત્મહત્યા

(D) પ્રારબ્ધવાદી આત્મહત્યા

65. The term for a condition in which different religious, ethnic or cultural groups are present and tolerated in a society is :
- (A) Pluralism
(B) Seculariam
(C) Nationalism
(D) Paricularism
65. એવી પરિસ્થિતિ કે જેમાં જુદા ધર્મો, વંશીયતા અથવા સાંસ્કૃતિક સમૂહો હોય અને સમાજમાં એકબેકને સહી લેતા હોય તે માટેની પરિભાષા :
- (A) બહુત્વવાદ
(B) ધર્મનિરપેક્ષતા
(C) રાષ્ટ્રવાદ
(D) વિશિષ્ટવાદ
66. Who wrote the book 'Modernization of Indian Tradition' ?
- (A) Milton Singer
(B) M.N. Srinivas
(C) Yogendra Singh
(D) Andre Beteille
66. "મોડર્નાઈઝેશન ઓફ ઈન્ડીયન ટ્રેડીશન" પુસ્તકના લેખક કોણ?
- (A) મિલ્ટન સીંગર
(B) એમ.એન. શ્રીનિવાસ
(C) યોગેન્દ્રસિંગ
(D) આન્દ્રે બેતઈ

67. Match Column I with Column II :

67. કોલમ-૧ ને કોલમ-૨ સાથે જોડો :

Column I	Column II
(Authors)	(Works)
(a) Milton Singer	(i) Modernization and Development
(b) S.C. Dube	(ii) When a Great Tradition Modernises
(c) Susanee & Lloyd Rudolph	(iii) Social Change in Modern India
(d) M.N. Srinivas	(iv) The Modernity of Tradition

Codes :

(a) (b) (c) (d)

(A) (iv) (iii) (ii) (i)

(B) (iii) (ii) (i) (iv)

(C) (ii) (i) (iv) (iii)

(D) (i) (iv) (iii) (ii)

કોલમ-૧	કોલમ-૨
(Authors)	(Works)

(a) મીલ્ટન સીંગર	(i) મોડર્નાઇઝેશન એન્ડ ડેવલોપમેન્ટ
(b) એસ.સી. દૂબે	(ii) વ્હન અ ગ્રેટ ટ્રેડિશન મોડર્નાઇઝ મોડર્નિઝેસ
(c) સુસેન અને લોઈડ રુડોલ્ફ	(iii) સોશ્યલ ચેન્જ ઈન મોડર્ન ઈન્ડિયા
(d) એમ.એન. શ્રીનિવાસ	(iv) ધી મોડર્નિટી ઓફ ટ્રેડિશન

કોડ :

(a) (b) (c) (d)

(A) (iv) (iii) (ii) (i)

(B) (iii) (ii) (i) (iv)

(C) (ii) (i) (iv) (iii)

(D) (i) (iv) (iii) (ii)

68. Which of the following are characteristics of Peasants ?

- (A) Predominantly grow crops for subsistence
- (B) Use sophisticate technology
- (C) Small scale lordholdings
- (D) Grow cash crops primarily

69. According to Max Weber, bureaucracy is a feature of which type of authority ?

- (A) Traditional
- (B) Charismatic
- (C) Rational legal
- (D) Conservative

68. નીચેનામાંથી કૃષિકના લક્ષણો કયા?

- (A) જીવન નિર્વાહ અર્થે મોટે ભાગે ખેતી કરવી
- (B) આધુનિક પ્રાદ્યોગિકતાનો ઉપયોગ
- (C) ટૂંકી જમીન માલિકી
- (D) પ્રાથમિકરીતે રોકડિયા પાક ઉગાડવા

69. મેક્સ વેબરના મતે, અમલદારશાહી કયા સ્વરૂપની સત્તા છે?

- (A) પરંપરાગત
- (B) જાદુઈ
- (C) તાર્કિક-કાયદાકીય
- (D) રૂઢીવાદી

70. Which of the following is *not* a feature of alienation, according to Marx ?

- (A) Alienation of labour from the product
- (B) Alienation of labour from the process of production
- (C) Alienation from species being
- (D) Alienation because of mass consumption

71. For Ralph Dahrendorf, conflict in capitalist societies is because of :

- (A) Struggle for authority
- (B) Struggle for control means of production
- (C) Inequalities of inherited wealth
- (D) Differences in levels of education

70. માર્ક્સના મત મુજબ, નીચેનામાંથી કયું સ્વરૂપ અલગાવનું નથી?

- (A) મજૂરનું ઉત્પાદનથી અલગાવ
- (B) ઉત્પાદનની પ્રક્રિયાથી મજૂરનું અલગાવ
- (C) જીવંતતામાંથી અલગાવ
- (D) સામૂહિક ઉપભોગને કારણે અલગાવ

71. રાલ્ફ ડરહેન્ડોર્ફ માટે મૂડીવાદી સમાજમાં ધર્ષણ હોય છે કારણ કે :

- (A) સત્તા માટેની સાઢમારી
- (B) ઉત્પાદનના સાધનો ઉપર નિયંત્રણ અને ધર્ષણ
- (C) આનુવંશીક મિલકતની અસમાનતા
- (D) શિક્ષણના સ્તરની અસમાનતા

72. The concept of culture of poverty was put forward by :

- (A) Oscar Lewis
- (B) Paul Samuelson
- (C) Milton Friedman
- (D) Robert Redfield

73. The theory which emphasises that a women should have freedom to lead a life of their own choice :

- (A) Redical feminism
- (B) Liberal feminism
- (C) Marxist feminism
- (D) Eco-feminism

72. ગરીબીની સંસ્કૃતિનો ખ્યાલ આપનાર :

- (A) ઓસ્કાર લેવિસ
- (B) પાઉલ સેમ્યુલસન્સ
- (C) મિલ્ટન ફ્રિડમેન
- (D) રોબર્ટ રેડફિલ્ડ

73. સ્ત્રીને પોતાની પસંદગી મુજબનું જીવન જીવવાની સ્વતંત્રતા હોવી જોઈએ તેવો મત રજૂ કરતો સિદ્ધાંત છે :

- (A) ઉદ્ધમવાદી નારીવાદ
- (B) ઉદારમતવાદી નારીવાદ
- (C) માર્કસવાદી નારીવાદ
- (D) પર્યાવણીક નારીવાદ

74. Amongst the Nairs of Kerala the power management of land and other property traditionally was with the :

- (A) Father
- (B) Mother
- (C) Mother's brother
- (D) Eldest lady of the tarawad

75. The upper age till which a person is considered as a juvenile as per law in India is :

- (A) 16 years
- (B) 17 years
- (C) 18 years
- (D) 21 years

74. સત્તા/જમીન અને સંપત્તિનો વહિવટ કેરાળાના નાયરમાં પરંપરાગત રીત જોની પાસે હતો :

- (A) પિતા
- (B) માતા
- (C) મામા
- (D) તારાવાડની વૃદ્ધ સ્ત્રી

75. ભારતમાં કોઈપણ વ્યક્તિને કાયદા મુજબ અપરાધી ગણવા માટેની ઉંમર ગણાય છે :

- (A) 16 વર્ષ
- (B) 17 વર્ષ
- (C) 18 વર્ષ
- (D) 21 વર્ષ

ROUGH WORK

SEAL